

การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค และเกษตรกรรม
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

The development plan for water supply and agricultural
self-sufficient economic philosophy of local government in
Phetchaburi and Prachuap Khiri Khan province

ธีรวัฒน์ เกิดจำรูญ^{1*}

^{1*} ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถนนสุวิภา อ่าเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000
โทร. 081-845-2518 เบอร์ที่ทำงาน 0-3260-4602 E-mail : thee_roon@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม และ 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย บุคลากร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 238 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ การทดสอบเอฟ และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ที่ควรปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการจัดทำแผน ด้านกายภาพ ด้านงบประมาณ และประเมินผลความคุ้มค่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดทำแผน ด้านกายภาพ ด้านประเมินผลความคุ้มค่า และด้านงบประมาณ ตามลำดับ

2. ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยรวม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ระดับการศึกษาและตำแหน่ง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันแต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย คือ ควรใช้แผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากผลการวิจัย ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำแผน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ต้องมีการกำหนดรูปแบบให้ชัดเจนเหมาะสม ต้องมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอน และต้องตั้งงบประมาณอย่างเหมาะสม และโดยประหยัด

คำสำคัญ: แผนพัฒนาแหล่งน้ำ, การอุปโภคและเกษตรกรรม, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The research aimed to develop guidelines for water resource development for agricultural and domestic use and to seek opinions of the public on water resource development. The research participants were 238 staff from local government offices in Phetchaburi and Prachuapkhirikhan provinces. The participants were selected using random sampling. 5-point likert scale questionnaires were used to collect the data. The data were analyzed by means of average percentage, standard deviation, chi-square test, F-test and a paired comparison analysis using Scheffe's method.

The results are as follows:

1. The water resource development plan should include the following four aspects; a planning process, a physical plan, a budget and value assessment.
2. The opinions of participants, when analyzed by educational background and position, was not significantly different but the opinion was significantly different when considering work experiences.

The results suggest that in order to prepare the water resource development plan successfully, it needs to include public participation, an appropriate plan, an assessment plan, and an appropriate budget plan.

Keywords: The development plan, Consumption and agriculture , Sufficiency Economy

1. บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า ประเทศไทยไม่มีแผนแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างเป็นรูปธรรม นโยบายการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยไม่ได้จัดทำเป็นนโยบายเฉพาะ แต่อยู่ภายใต้นโยบายเศรษฐกิจ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้การดำเนินนโยบาย ไม่ประสบความสำเร็จและแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นด้านการจัดการทรัพยากร น้ำเชิงปริมาณ เช่น การจัดสรรน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นหลัก ขณะที่การ จัดการทรัพยากรน้ำเชิงคุณภาพไม่ได้มีการดำเนินงานอย่างบูรณาการจากทุกภาคส่วนในสังคม ส่งผล ให้ทรัพยากรน้ำ (แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเล) ในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศอยู่ใน สภาพเสื่อมโทรมหรือมีแนวโน้มจะเสื่อมโทรมลง และหากปัญหานี้ไม่ได้รับการจัดการแก้ไข อย่างเป็นระบบ อาจส่งผลกระทบต่อการอุปโภค - บริโภค ของประเทศในอนาคตอันใกล้ จากการ สสำรวจและประเมินประโยชน์ใช้สอยแหล่งน้ำของประชาชน ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งในที่นี่หมายถึง ฝ่ายเก็บกักน้ำ สระเก็บกักน้ำ ลำคลองสาธารณะ หนอง และบึง ปรากฏว่าประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเก็บกักน้ำดังกล่าว ในระดับน้อยมาก เนื่องจากขาดการดูแลบำรุงรักษา เกิดการตื้นเขินจากวัชพืชและการพังทลาย ของแนวตลิ่ง การขาดหลักการและเหตุผลในการจัดทำแผน ของผู้จัดทำแผน ไม่ได้ศึกษารายละเอียด สภาพทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การคำนึงถึงแหล่งน้ำต้นทุน (แหล่งน้ำดิบจาก ธรรมชาติ) และการขาดจิตสำนึกของประชาชนที่มีต่อแหล่งน้ำ ที่จะบำรุงรักษาให้เกิดประโยชน์

อย่างยั่งยืนผลที่ตามมาคืองบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างซึ่งมาจากภาษีของประชาชน ถูกใช้ไปแบบสิ้นเปลืองและไร้ประโยชน์

ในปัจจุบัน นโยบายของรัฐบาลและองค์กรต่าง ๆ ในประเทศไทย ได้นำหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชดำริส ณะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่ ผสกนกรชาวไทยให้ยู่ “อย่างพอเพียง” มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 เพื่อให้ผสกนกรยู่ “อย่างพอมมี พอกิน พอใช้ พึ่งตนเองได้ ไม่พุ่มเฟิอย ไม่หรุหรา” ซึ่งตามหลักการแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นับได้ว่าเป็นแนวทางการดำรงชีวิตอันมีคุณานุปลการอันอนกอนันต์ สมควรนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและการเกษตรกรรม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด และยั่งยืน โดยเพิ่มเติมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับการจัดทำแผน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยเฉพาะจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำลังประสบปัญหาภัยแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ความต้องการใช้น้ำจึงเป็นปัจจัยหลักในการประกอบอาชีพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดทำเป็นแผนแม่บท ในการพัฒนาแหล่งน้ำในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน 2. ด้านกายภาพ 3. ด้านงบประมาณ และ 4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่า สามารถนำไปใช้เป็นแผนพัฒนาแหล่งน้ำ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในประเทศไทย เพื่อการบูรณาการแหล่งน้ำอย่างเป็นรูปธรรม มีเหตุ มีผล อยู่บนแนวทางแห่งความเหมาะสม คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองช่าง หัวหน้าส่วนโยธา นายช่างโยธา/ช่างโยธา และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวนทั้งสิ้น 584 คน คำนวนหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใ้สุตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 238 คน โดยวิธีการสุ่มง่าย

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ประเภทของ อปท.	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (คน)	สัดส่วน (%)	ขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง(คน)
เพชรบุรี	อบจ.	1	4	1	2
	เทศบาล	13	52	8	19
	อบต.	71	284	48	115
รวม		85	340	57	136
ประจวบคีรีขันธ์	อบจ.	1	4	1	2
	เทศบาล	16	64	11	26
	อบต.	44	176	31	74
รวม		61	244	43	102
รวมทั้งหมด		146	584	100	238

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นต่อ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งหมดมี 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน
2. ด้านกายภาพ
3. ด้านงบประมาณ
4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราและวารสารวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผนวกกับแนวทางแห่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดเนื้อหาสาระในคำถามที่จะเป็นแบบสอบถามและพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย โดยการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งแบ่งตามรายด้านได้แก่ 1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน 2. ด้านกายภาพ 3. ด้านงบประมาณ และ 4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่าซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาปรับปรุงแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา เพื่อให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายและขอบเขตของการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ หลังจากนั้นก็นำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการขั้นต่อไป

5. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูล (Pre-test) กลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองช่าง หัวหน้าส่วนโยธา นายช่างโยธา/ช่างโยธา และ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha)

4. สรุป

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่ง ช่างโยธา/นายช่างโยธา และมีประสบการณ์การทำงานจำนวนไม่เกิน 10 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมโดยรวมและรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยระดับความคิดเห็นลำดับแรก คือ ด้านกระบวนการจัดทำแผน รองลงมาคือ ด้านกายภาพ ด้านประเมินผลความคุ้มค่า และด้านงบประมาณ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในแต่ละด้านตามรายชื่อ พบว่า

1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ

มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การเสนอโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ต้องมีรายละเอียดของโครงการ 2) ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และ 3) ตรวจสอบรายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำก่อนบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาแหล่งน้ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2. ด้านกายภาพ ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ขอบเขตของโครงการ ต้องครอบคลุมแหล่งน้ำขนาดเล็กของท้องถิ่นนั้น 2) ต้องกำหนดรูปแบบ สถานที่ก่อสร้าง จำนวนวันที่ก่อสร้าง และกำหนดวันที่แล้วเสร็จไว้อย่างชัดเจน และ 4) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของแนวตลิ่งโดยรอบสระ จะช่วยให้สระน้ำสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

3. ด้านงบประมาณ ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์แก่ชุมชนให้มากที่สุด 2) การก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ในช่วงฤดูแล้งทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าในฤดูฝน และ 4) หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนพัฒนาแหล่งน้ำฯ ไปใช้อย่างจริงจัง จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งด้านงบประมาณ การพัฒนา และด้านชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และมาก ตามลำดับ

4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ประชาชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมมือกันบูรณาการให้ยั่งยืนสืบไป 2) ควรมีการเพิ่มความคุ้มค่าให้แหล่งน้ำ โดยการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ 3) แผนพัฒนาแหล่งน้ำตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้ชุมชนอยู่อย่างพอเพียงโดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และ มาก ตามลำดับ

ด้านประเมินผลความคุ้มค่า	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.เมื่อโครงการพัฒนาแหล่งน้ำดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตัวแทนภาคประชาชน ต้องมีการจัดทำแผนการประเมินประสิทธิผลของโครงการทุกสามเดือน	4.22	0.68	มาก	8
2.ในการประเมินประสิทธิผลของโครงการ ต้องประเมินด้านปริมาณน้ำที่เพียงพอ คุณภาพของน้ำ การใช้พื้นที่บริเวณแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อส่งเสริมโภชนาการของชุมชน	4.40	0.59	มาก	4
3.การประเมินประสิทธิผลของโครงการ ต้องตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เช่น การเจริญเติบโตของพืชและสัตว์น้ำ (ขนาด/น้ำหนัก) ความคงที่ของคุณภาพน้ำ เป็นต้น	4.15	0.74	มาก	9

ด้านประเมินผลความคุ้มค่า	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4.ควรมีการเพิ่มความคุ้มค่าให้แก่แหล่งน้ำ โดยการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การถือหุ้่นการใช้น้ำ การบูรณาการแหล่งน้ำนั้นให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ จะก่อให้เกิดจิตสำนึก ในการรักและหวงแหนแหล่งน้ำนั้นอย่างยั่งยืน	4.48	0.64	มาก	2
5.จัดให้มีกิจกรรมของชุมชน ในด้านการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ การจัดงานประเพณี การสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชนขึ้นในบริเวณแหล่งน้ำ จะเป็นการปลูกฝังการอยู่ร่วมกันอย่างพอเพียง	4.39	0.66	มาก	5
6.แผนพัฒนาแหล่งน้ำฯ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่าง คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน	4.44	0.58	มาก	3
7.การที่จะทำให้แหล่งน้ำนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด ประชาชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมมือกัน ในการบำรุงรักษา พัฒนา และบูรณาการให้ยั่งยืนสืบไป	4.52	0.56	มากที่สุด	1
8.ในอดีตแผนพัฒนาแหล่งน้ำไม่สามารถเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน เพราะขาดการเพิ่มคุณค่า การพัฒนา การบำรุงรักษา และขาดความร่วมมือกันของชุมชน ในการรักษาให้ยั่งยืน	4.32	0.77	มาก	6
9.การประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการ จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนาและบำรุงรักษา และต้องมีการเพิ่มคุณค่าให้แก่แหล่งน้ำ โดยอาจใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นแนวทางเพิ่มคุณค่า	4.30	0.69	มาก	7
รวม	4.35	0.65	มาก	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ต่อ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า มีระดับความคิดเห็นในด้านกระบวนการจัดทำแผน ด้านงบประมาณ และด้านประเมินผลความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีระดับความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม โดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 - 30 ปี กับ ตั้งแต่ 31ปี ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ในด้านกระบวนการจัดทำแผน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 10 ปี กับ 21 - 30 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ในด้านงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปี กับ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ในด้านประเมินผลความคุ้มค่า จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่ถึง 10 ปี กับ 11 - 20 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลของการวิจัยตามจุดประสงค์ดังนี้

5.1 การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จากผลการวิจัยได้สร้าง แผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากจากแผนพัฒนา 3 ปี และ 1 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน 2. ด้านกายภาพ 3. ด้านงบประมาณ และ 4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่า

5.2 การศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี

และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ซึ่งประกอบด้วย ด้านกระบวนการจัดทำแผน ด้านกายภาพ ด้านงบประมาณ และด้านประเมินผลความคุ้มค่า ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการนำไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค และเกษตรกรรม ประกอบกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นปรัชญาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ การรู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี จึงสามารถปรับใช้ใน การจัดทำแผนพัฒนาได้อย่างกลมกลืนและเข้าใจง่าย สอดคล้องกับ ไกรสิน ศิลปาจารย์ (2553) พบว่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาชนที่จะทำให้มีสถานที่กักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค เมื่อพิจารณาผลการวิจัยจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

(1) ด้านกระบวนการจัดทำแผน การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ 1) การเสนอโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ต้องมีรายละเอียดของโครงการ 2) ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และ 3) ตรวจสอบรายละเอียดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำก่อนการพิจารณาบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาแหล่งน้ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ เกื้อกุล มานะสัมพันธ์สกุล (2547) พบว่า การสร้างแหล่งน้ำและมีน้ำสนองต่อความต้องการของราษฎร สามารถใช้ประโยชน์จากโครงการได้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

(2) ด้านกายภาพ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) ขอบเขตของโครงการ ต้องครอบคลุมแหล่งน้ำขนาดเล็กของท้องถิ่นนั้น 2) การก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ต้องกำหนดรูปแบบ สถานที่ก่อสร้าง จำนวนวันที่ก่อสร้าง วันที่แล้วเสร็จไว้อย่างชัดเจน และ 3) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของแนวตลิ่งโดยรอบสระ จะช่วยให้สระน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้โดยไม่เกิดการตื้นเขินง่าย โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ เกื้อกุล มานะสัมพันธ์ (2547) พบว่า โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กต้องสร้างให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี โครงการที่มีความพร้อมด้านวิศวกรรม สามารถในการทำโครงการไปสู่การปฏิบัติที่ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม และ ชนิดา สุวรรณประสิทธิ์ (2548) พบว่า การพัฒนาแหล่งน้ำต้องคำนึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการน้ำ คือต้องคำนึงถึงปริมาณน้ำต้นทุน ที่เหลือเก็บกักได้ของพื้นที่เกษตร เพราะสามารถนำปริมาณน้ำ ที่เก็บกักได้ไปเพิ่มพื้นที่การเพาะปลูกได้อีก

(3) ด้านงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควมคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนให้มากที่สุด 2) ในการก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ในฤดูแล้ง จะทำให้การก่อสร้างรวดเร็ว และประหยัดมากกว่าในฤดูฝน และ 3) หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำแผนพัฒนาแหล่งน้ำฯ ไปใช้

อย่างจริงจัง จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับ ถาวร ตีรูน พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็น แต่ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีผลต่อระดับความคิดเห็น แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นตัวแปร สำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำ

(4) ด้านประเมินผลความคุ้มค่า การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและ เกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับ แรก คือ 1) ประชาชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องร่วมมือกันบูรณาการให้ยั่งยืนสืบไป 2) การเพิ่มความคุ้มค่าให้แหล่งน้ำ โดยการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และ 3) แผนพัฒนาแหล่งน้ำฯ ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้ชุมชนอยู่อย่างพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดและ มาก ตามลำดับ สอดคล้องกับ สุธีร์ สุนิตย์สกุล (2542) พบว่า ต้องครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ อย่างครบถ้วน คือ รายได้ ผลผลิต ปริมาณเพียงพอ การใช้งานสอดคล้องกับเกษตรกร การใช้สระน้ำ จัดการน้ำในไร่นา ขนาดเล็กในเขตเกษตรน้ำฝน และ คำผา ทองวรรณ (2553) พบว่า ควรส่งเสริมการบริหารการ จัดการน้ำ การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ การปลูก หลั้ว และไม้ยืนต้นตามแนวตลิ่ง หลังการขุดลอก การปลูกพืชหมุนเวียน เป็นต้น

5.3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและ เกษตรกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตาม ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

(1) ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่า มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ คลาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ย่อมตระหนักถึงปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรได้อย่างลึกซึ้ง และการ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในการบูรณาการ แหล่งน้ำ ย่อมได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายโดยคชภู ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับ ปราโมทย์ ไม้กลัด (2524) พบว่า สถานการณ์เกี่ยวกับน้ำในปัจจุบันมีปัญหาเกิดขึ้นเป็นอันมาก ทั้งในด้านการ ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งตามท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรน้ำ และบริหารแหล่งน้ำ และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะ พบว่า ยังมีพื้นที่อีกจำนวนมากมาย ที่ยังมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำซึ่งน้ำดังกล่าวนี้มีใช้เฉพาะเพื่อการเกษตรเท่านั้น แต่รวมถึงน้ำเพื่อ การอุปโภค บริโภค ของคนและสัตว์ด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้ได้ จำนวนมาก เพื่อให้กระจายอยู่ในหลายพื้นที่

(2) ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน มีค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นสูงกว่า ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองช่าง/หัวหน้าส่วนโยธา ช่าง/นายช่าง โยธา ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากหน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน คือ การพิจารณา จัดทำแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จึงมีมุมมอง ทราบถึงปัญหา จุดอ่อน และจุดแข็ง ที่มากกว่า

ตำแหน่งอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ ไกรสิน ศิลปาจารย์ (2553) พบว่า การวางแผนที่เหมาะสม จะทำให้ การดำเนินการ ระยะเวลา และสภาพพื้นที่ สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

(3) ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีระดับความคิดเห็น แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี, 11-20 ปี, ไม่เกิน 10 ปี และ 31 ปีขึ้นไป ตามลำดับโดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมาในระยะเวลา 21-30 ปี เป็นผู้ที่มี ประสบการณ์สูง ผ่านพ้นปัญหา และเข้าใจหลักการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเป็นผู้บริหาร ระดับกลาง อยู่ในช่วงที่จะมีการปรับเปลี่ยนระดับการทำงาน จึงให้ความสำคัญกับ แผนพัฒนา ที่สามารถนำองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมานานแล้วส่วนใหญ่เป็นผู้อาวุโส ใกล้เกษียณอายุราชการ ซึ่งสอดคล้องกับ ถาวร ติรุณ พบว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งมีผลต่อ ระดับความคิดเห็น

6. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการบูรณาการด้านการ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมี แผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ที่เหมาะสมกับชีวิตในท้องถิ่น โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวทางในการปฏิบัติซึ่งสามารถแบ่งเป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ด้านกระบวนการจัดทำแผน พบว่า 1) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน 2) ต้องจัดลำดับ ความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการ และ 3) จัดทำเวทีประชาพิจารณ์ เพื่อฟังความคิดเห็น ความต้องการ ของประชาชน

2. ด้านกายภาพ พบว่า 1) ต้องมีการกำหนดรูปแบบให้ชัดเจนเหมาะสมใช้ประโยชน์ได้อย่าง ยั่งยืน 2) ต้องคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำว่า สมดุลกับปริมาณน้ำที่สามารถเก็บกักน้ำได้ และ 3) ต้องมี ผู้ชำนาญการด้านแหล่งน้ำและธรณีวิทยา ช่วยกำหนดรูปแบบและขนาด และอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ

3. ด้านงบประมาณ พบว่า 1) ต้องจัดตั้งอย่างเหมาะสม พอเพียง และโดยประหยัด 2) ให้โครงการ พัฒนาแหล่งน้ำเป็นหลักสำคัญในการกำหนดงบประมาณ 3) ใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล ภายใต้ทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างจำกัด และ 4) ต้องเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณนั้น ๆ

4. ด้านประเมินผลความคุ้มค่า พบว่า 1) ต้องมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ในทุกขั้นตอน 2) ต้องมีการประเมินผลโครงการ เน้นผลประโยชน์โดยรวมของประชาชนเป็นหลัก และ 4) ต้องมีการ จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า 1) ผู้บริหารท้องถิ่นต้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาแหล่งน้ำ อย่างแท้จริง 2) ในแต่ละปีของการจัดทำแผนควรมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการให้เป็น ปัจจุบันทุกปี 3) ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน เพื่อเกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่น และแผนต้องสอดคล้องกับวิถีของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อจะทำให้ทราบข้อมูลและนำมาเปรียบเทียบซึ่งเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำ แผนพัฒนาแหล่งน้ำ ให้มีประสิทธิภาพมาก และเกิดประโยชน์สูงสุดยิ่งขึ้น

2. ศึกษาแนวทางการบูรณาการ การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและเกษตรกรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาแหล่งน้ำ ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนของท้องถิ่นและชุมชนต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงมหาดไทย. (2543). การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2543.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย.

ไกรสิน ศิลปาจารย์. (2553). การบริหารจัดการด้านการให้บริการเครื่องจักรกลของกองช่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ตามโครงการขุดสระน้ำเพื่อสนับสนุนโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง”. รายงานการศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เกื้อกุล มานะสัมพันธ์สกุล. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการชี้วัดความพร้อมของโครงการพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็ก กรณีศึกษา สำนักชลประทานที่ 1 กรมชลประทาน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูนและจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

คำผา ทองวรรณ. (2553). การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำอย่างยั่งยืนของเมืองเพียง จังหวัดไชยะ บุรีประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตร มหาบัณฑิตสาขาวิศวกรรมโยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จุฬามาศ บารมีชัย. (2550). การนำเสนอ เศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการน้ำ. ณ อิมแพค เมืองทองธานี กรุงเทพฯ.(www.nesdb.go.th).

ชนิดา สุวรรณประสิทธิ์. (2548). การจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับตำบลในเขตพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาตรมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ถาวร ดีรุน. (2545). ความคิดเห็นต่อการจัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของ กรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาตร มหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์.(2546). ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทยและต่างประเทศเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ปรัชญาการทรงงาน. (2542).หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ปราโมทย์ ไม้กล้าด. (2542). การจัดการทรัพยากรน้ำในประเทศไทย. บทความจากการประชุมทางวิชาการเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ.

พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. (2550). **พอเพียงก้าวหน้า. กรุงเทพฯ. พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล, 2476. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะ. (2525). การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก. เอกสารประกอบการฝึกอบรม (สำหรับผู้นำกลุ่มเกษตรกรและสภาตำบล).**

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และคณะ. (2526). **การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก. เอกสารประกอบการฝึกอบรม (สำหรับวิศวกรและช่างเทคนิค).** ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 51. (2477). องค์การบริหารส่วนจังหวัด, (ระบบออนไลน์), แหล่งที่มา <http://www.wikipedia.org>, เข้าดูเมื่อวันที่ 30/12/55

สิน พันธุ์พินิจ. (2551). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.

สุธีร์ สุนิตย์สกุล.(2542). การจัดการน้ำในไร่นาขนาดเล็กในเขตเขตรักษาพันธุ์. บทความจากการประชุมทางวิชาการเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ